

слѣдователно чловѣкъ не е като Бога *всезнаящъ*; по тѣзи причинѣ онъ никога не може да упознае и сознае всичко съ кое-то единъ предметъ да може да се ограничи свѣршено; никога сирѣчь смѣртнй чловѣкъ не ще може да вникни и да упознае добръ непроницаемы-тъ Божји тайны — йко чловѣкъ грѣшенъ ѣсть!.. За примѣръ ограниченія да зѣмнемъ понятіе „чловѣкъ“ какъ едно само по себе си и отдѣлно понятіе и да го разглѣдамы между много-то други и вещь готовы понятія, *добрина, ученность, образованность, благочесіе, хижрость* и проч. Колкото отъ тѣя понятія мы бы придали чловѣку, като свойственни нему бѣляци, толкова ограничены понятія мы получаваме; мы ще имамы сирѣчь понятія-та, *добръ чловѣкъ, ученъ чловѣкъ, образованъ чловѣкъ* и проч. Освенъ туй, всяко едно отъ тѣя понятія може изново и по отъ близо да се ограничи. Тѣй на примѣръ, мы можемъ по отъ близо да ограничимъ понятіе-то „ученъ чловѣкъ“ като го опредѣлимъ по тѣсно съ понятія-та, *Богословіе, машемашикъ, живопись* и пр.; тогава мы ще имамы други, ѣще по отъ близо, ограничены понятія, каквито сѣхъ понятія-та. *Богословъ, машемашикъ, живописецъ* и пр. Всички-тъ тѣя понятія, мѣкаръ и да сѣхъ само едно сомнѣніе на по предне-то понятіе „ученъ чловѣкъ;“ но спорядъ нихное съдѣржанье и спорядъ тѣхнѣ-тѣ, формѣ, онѣ сѣхъ совѣмъ нови и се отличавать отъ коренно-то си това понятіе. Таковимъ образомъ мы можемъ да ограничимъ понятіе „чловѣкъ“ ѣще съ безбройны други понятія; и, чрезъ таково ограниченіе да получимъ и безбройны други новы понятія. — Спорядъ горѣизложенное, явно се разумѣва че, колкото по отъ близо и по тѣсно се ограничава едно понятіе, толкова по малѣкъ става неговій обѣемъ; но толко по пространно става число-то понятій на съдѣржанье-то му и — на опаки. —